

31996L0009

L 77/20

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

27.3.1996.

DIREKTIVA 96/9/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 11. ožujka 1996.
o pravnoj zaštiti baza podataka

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 57. stavak 2., članke 66. i 100.a,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s postupkom predviđenim u članku 189.b Ugovora ⁽³⁾,

(1) budući da baze podataka trenutačno nisu dovoljno zaštićene u svim državama članicama zakonodavstvima koja su na snazi; budući da takva zaštita, gdje postoji, ima različite značajke;

(2) budući da razlike u pravnoj zaštiti baza podataka koju nudi zakonodavstvo država članica imaju izravne negativne učinke na rad unutarnjeg tržišta u pogledu baza podataka, a posebno na slobodu fizičkih i pravnih osoba da pružaju proizvode i usluge baza podataka *on-line*, na temelju usklađenih pravnih pravila u cijeloj Zajednici; budući da bi te razlike mogle postati izrazitije kada države članice uvedu novo zakonodavstvo u ovom području, koje sada poprima sve veće međunarodne dimenzije;

(3) budući da je postojeće razlike koje narušavaju rad unutarnjeg tržišta potrebno ukloniti i spriječiti nastanak novih, dok razlike koje ne utječu negativno na rad unutarnjeg tržišta ili na razvoj informacijskog tržišta unutar Zajednice nije potrebno ukloniti ili spriječiti njihov nastanak;

(4) budući da zaštita baza podataka autorskim pravom postoji u državama članicama u različitim oblicima koji

su skladu sa zakonodavstvom ili s pravnom praksom i ako se razlike u zakonodavstvima država članica koje se odnose na opseg i uvjete zaštite ne uklone, takva neusklađena prava intelektualnog vlasništva mogla bi sprečavati slobodno kretanje robe i usluga unutar Zajednice;

(5) budući da autorsko pravo ostaje odgovarajući oblik isključivog prava autora koji su stvorili baze podataka;

(6) budući da su, bez obzira na to, u nedostatku usklađenog sustava zakonodavstva ili pravne prakse što se odnose na nepošteno tržišno natjecanje, potrebne dodatne druge mjere kako bi se spriječilo neovlašteno izvlačenje i/ili ponovno korištenje sadržaja baze podataka;

(7) budući da stvaranje baze podataka zahtijeva ulaganje znatnih ljudskih, tehničkih i financijskih sredstava dok se takve baze podataka mogu kopirati ili im se može pristupiti uz samo dio troška koji je potreban za njihovo samostalno stvaranje;

(8) budući da su neovlašteno izvlačenje i/ili ponovno korištenje sadržaja baze podataka postupci koji mogu imati ozbiljne imovinske i tehničke posljedice;

(9) budući da su baze podataka vrlo bitno sredstvo za razvoj informacijskog tržišta unutar Zajednice; budući da će to sredstvo biti korisno u mnogim drugim područjima;

(10) budući da ekspanzivan rast u Zajednici i diljem svijeta, količine godišnje proizvedenih i obrađenih informacija u svim područjima trgovine i industrije zahtijeva ulaganje u napredne informacijske sustave u svim državama članicama;

(11) budući da trenutačno postoji vrlo velika neravnoteža u odnosu na stupanj ulaganja u sektor baza podataka, kako među državama članicama tako i između Zajednice i trećih zemalja koje su najveći proizvođači baza podataka u svijetu;

(12) budući da se u Zajednici takvo ulaganje u moderne sustave za pohranu i obradu podataka neće ostvariti, osim ako se uvede stabilan i jedinstven sustav pravne zaštite koji će štiti prava proizvođača baza podataka;

⁽¹⁾ SL C 156, 23.6.1992., str. 4. i
SL C 308, 15.11.1993., str. 1.

⁽²⁾ SL C 19, 25.1.1993., str. 3.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 23. lipnja 1993. (SL C 194, 19.7.1993., str. 144.), Zajedničko stajalište Vijeća od 10. srpnja 1995. (SL C 288, 30.10.1995., str. 14.), Odluka Europskog parlamenta od 14. prosinca 1995. (SL C 17, 22.1.1996.) i Odluka Vijeća od 26. veljače 1996.

- (13) budući da ova Direktiva štiti zbirke, ponekad zvane „kompilacije”, djela, podataka ili druge građe, koji su uređeni, pohranjeni i dostupni sredstvima koja uključuju elektroničke, elektromagnetne ili elektrooptičke ili analogne postupke;
- (14) budući da bi zaštitu prema ovoj Direktivi bilo potrebno proširiti na neelektroničke baze podataka;
- (15) budući da bi se kriterij za utvrđivanje treba li se baza podataka štiti autorskim pravom trebao definirati činjenicom da je izbor ili uređenje sadržaja baze podataka vlastita intelektualna tvorevina autora; budući da bi takva zaštita trebala obuhvatiti strukturu baze podataka;
- (16) budući da se ni jedan drugi kriterij osim originalnosti u smislu autorove intelektualne tvorevine ne bi smio primjenjivati za utvrđivanje podobnosti baze podataka za zaštitu autorskim pravom, a posebno se ne bi smio primjenjivati kriterij estetske vrijednosti ili kriterij kvalitete;
- (17) budući da bi se pojam „baza podataka” trebao tumačiti tako da obuhvaća književne, umjetničke, glazbene ili druge zbirke djela ili zbirke druge građe kao što su tekstovi, zvuk, slike, brojke, činjenice i podaci; budući da bi on trebao obuhvaćati zbirke samostalnih djela, podataka ili druge građe koji su uređeni po određenom sustavu ili po određenoj metodi i kojima se može pojedinačno pristupiti; budući da to znači da snimka ili audiovizualno, kinematografsko, književno ili glazbeno djelo kao takvo ne pripada u područje primjene ove Direktive;
- (18) budući da ova Direktiva ne dovodi u pitanje slobodu autora da odluče hoće li i na koji način odobriti da se njihova djela uvrste u bazu podataka, a posebno hoće li dano odobrenje biti isključivo ili ne; budući da zaštita baza podataka pravom *sui generis* ne dovodi u pitanje prava koja postoje na njihovim sadržajima i budući da se, posebno kad autor ili nositelj srodnog prava odobri da se neko njegovo djelo ili neki predmet srodnog prava uvrsti u bazu podataka sukladno neisključivom sporazumu, treća osoba može koristiti takvim djelima ili takvim predmetima podložno zahtijevanoj suglasnosti autora ili nositelja srodnog prava, pri čemu ga proizvođač baze podataka u tome ne sprečava pozivajući se na pravo *sui generis*, pod uvjetom da takva djela ili takvi predmeti nisu izvučeni iz baze podataka ili na temelju nje ponovno upotrijebljeni;
- (19) budući da u pravilu kompilacija više snimaka glazbenih izvedbi na CD-u ne pripada u područje primjene ove Direktive zbog toga što kompilacija ne zadovoljava uvjete za zaštitu autorskim pravom i zbog toga što ona nije dovoljno znatno ulaganje da bi zadovoljavala uvjete za zaštitu pravom *sui generis*;
- (20) budući da se zaštita prema ovoj Direktivi može primijeniti i na građu potrebnu za rad ili za korištenje određenih baza podataka kao što su tezaurus i sustavi indeksiranja;
- (21) budući da se zaštita predviđena ovom Direktivom odnosi na baze podataka u kojima su djela, podaci ili druga građa uređeni po određenom sustavu i određenoj metodi; budući da takva građa ne mora biti fizički pohranjena na organizirani način;
- (22) budući da elektroničke baze podataka u smislu ove Direktive mogu uključivati i uređaje kao što su CD-ROM i CD-i;
- (23) budući da se ne bi trebalo smatrati da se pojam „baza podataka” proširuje na računalne programe koji su korišteni za izradu ili za rad baze podataka i koji su zaštićeni Direktivom Vijeća 91/250/EEZ od 14. svibnja 1991. o pravnoj zaštiti računalnih programa ⁽¹⁾;
- (24) budući da su iznajmljivanje i posudba baza podataka u području autorskog prava i srodnih prava uređeni isključivo Direktivom Vijeća 92/100/EEZ od 19. studenoga 1992. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe te o određenim autorskom pravu srodnim pravima u području intelektualnog vlasništva ⁽²⁾;
- (25) budući da je trajanje autorskog prava već uređeno Direktivom Vijeća 93/98/EEZ od 29. listopada 1993. kojom se usklađuje trajanje zaštite autorskog prava i određenih srodnih prava ⁽³⁾;
- (26) budući da djela zaštićena autorskim pravom i predmeti zaštićeni srodnim pravima, koji su uvršteni u bazu podataka, bez obzira na to ostaju zaštićeni odnosnim isključivim pravom i ne mogu biti uvršteni u bazu podataka ili izvučeni iz te baze bez odobrenja nositelja prava ili njegova pravnog sljednika;
- (27) budući da na autorsko pravo koje postoji na takvim djelima i na srodna prava koja postoje na predmetima

⁽¹⁾ SL L 122, 17.5.1991., str. 42. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 93/98/EEZ (SL L 290, 24.11.1993., str. 9.).

⁽²⁾ SL L 346, 27.11.1992., str. 61.

⁽³⁾ SL L 290, 24.11.1993., str. 9.

koji su na takav način uvršteni u bazu podataka ne utječe posebno pravo koje postoji na izboru ili na uređenju takvih djela i predmeta zaštite u bazi podataka;

- (28) budući da moralna prava fizičke osobe koja je izradila bazu podataka pripadaju autoru i da bi ih bilo potrebno ostvarivati sukladno zakonodavstvu države članice i odredbama Bernske konvencije za zaštitu književnih i umjetničkih djela; budući da takva moralna prava ostaju izvan područja primjene ove Direktive;
- (29) budući da se zakonska rješenja koja su primjenjiva na baze podataka koje su stvorili zaposlenici prepuštaju na diskreciju država članica; budući da stoga ništa u ovoj Direktivi ne sprečava države članice da u svojim zakonodavstvima odrede da u slučaju kada zaposlenik stvori bazu podataka prilikom izvršavanja svojih dužnosti ili slijedeći upute koje mu je dao poslodavac, isključivo poslodavac ima pravo ostvarivati sva imovinska prava u tako stvorenoj bazi podataka osim ako je ugovorom drukčije određeno;
- (30) budući da bi isključiva prava autora trebala uključivati pravo autora da odredi način na koji će se njegovo djelo iskorištavati i tko će ga iskorištavati, a posebno pravo autora da nadzire distribuciju svojega djela osobama koje za to nemaju njegovo odobrenje;
- (31) budući da zaštita autorskim pravom baza podataka uključuje stavljanje baza podataka na raspolaganje drugim sredstvima osim distribucijom njezinih primjeraka;
- (32) budući da se od država članica zahtijeva da osiguraju da njihove nacionalne odredbe budu istovjetne, barem u materijalnom smislu, u slučaju postupaka koji su podložni ograničenjima predviđenima ovom Direktivom;
- (33) budući da iscrpljenje prava distribucije ne postoji u slučaju *on-line* baza podataka, koje pripadaju u područje pružanja usluga; budući da se to također primjenjuje s obzirom na materijalni primjerak takve baze podataka koju je izradio korisnik takve usluge uz suglasnost nositelja prava; budući da je za razliku od CD-ROM-a i CD-a, gdje intelektualno vlasništvo postoji na materijalnome mediju odnosno predmetu, svaka usluga *on-line* zapravo postupak koji će morati biti podložan odobrenju, kad je to propisano autorskim pravom;
- (34) budući da, međutim, nakon što nositelj prava odluči staviti korisniku na raspolaganje primjerak baze

podataka, bilo uslugom *on-line* bilo drugim sredstvima distribucije, taj zakoniti korisnik mora moći pristupiti bazi podataka i koristiti se takvom bazom u svrhu i na način kako je određeno u sporazumu s nositeljem prava, čak i ako je za takav pristup i takvo korištenje potrebno izvođenje inače ograničenih postupaka;

- (35) budući da bi bilo potrebno sastaviti popis iznimaka od ograničenih postupaka, uzimajući u obzir činjenicu da se autorsko pravo obuhvaćeno ovom Direktivom odnosi samo na izbor ili na uređenje sadržaja baze podataka; budući da bi se državama članicama trebala dati mogućnost predviđanja takvih iznimaka u određenim slučajevima; međutim, budući da bi takvu mogućnost bilo potrebno iskoristiti u skladu s Bernskom konvencijom i u mjeri u kojoj se iznimke odnose na strukturu baze podataka; budući da bi trebala postojati razlika između iznimaka za privatno korištenje i iznimaka za reproduciranje za drugo vlastito korištenje, što se odnosi na odredbe nacionalnog zakonodavstva nekih država članica o naknadama na prazne nosače ili uređaje za snimanje;
- (36) budući da pojam „znanstveno istraživanje” u smislu ove Direktive obuhvaća i prirodne i društvene znanosti;
- (37) budući da ova Direktiva ne utječe na članak 10. stavak 1. Bernske konvencije;
- (38) budući da povećana uporaba tehnologije digitalnog snimanja izlaže proizvođača baze podataka opasnosti da se sadržaji njegove baze podataka elektronički kopiraju i preuređuju, bez njegova odobrenja, kako bi se stvorila baza podataka jednakog sadržaja, što međutim, ne povređuje nikakvo autorsko pravo na uređenju njegove baze podataka;
- (39) budući da ova Direktiva, osim što ima cilj zaštititi autorsko pravo na izvornom izboru ili izvornom uređenju sadržaja baze podatka, ima cilj zaštititi i položaj proizvođača baze podataka od pronevjere rezultata financijskog i stručnog ulaganja u dobivanje i skupljanje sadržaja, štiteći cijelu bazu podataka ili znatne dijelove baze podataka od određenih postupaka korisnika ili konkurencije;
- (40) budući da je predmet prava *sui generis* osigurati zaštitu svakog ulaganja u postizanje, verifikaciju ili predstavljanje sadržaja baze podataka tijekom ograničenog trajanja prava; budući da takvo ulaganje može značiti ulaganje financijskih sredstava i/ili ulaganje vremena, truda i energije;

- (41) budući da je cilj prava *sui generis* dati mogućnost proizvođaču baze podataka da spriječi neovlašteno izvlačenje i/ili ponovno korištenje cjelokupnoga sadržaja baze podataka ili njegova znatnog dijela; budući da je proizvođač baze podataka osoba koja je poduzela inicijativu i rizik ulaganja; budući da to isključuje podizvođače, posebno iz definicije proizvođača;
- (42) budući da se posebno pravo sprečavanja neovlaštenog izvlačenja i/ili ponovnog korištenja odnosi na postupke korisnika koji nadilaze njegova zakonita prava i time štete ulaganju; budući da se pravo zabrane izvlačenja i/ili ponovnog korištenja cjelokupnoga sadržaja ili njegova znatnog dijela ne odnosi samo na izradu parazitnog konkurentskog proizvoda, već i na svakog korisnika koji svojim postupcima kvalitativno ili kvantitativno značajno šteti ulaganju;
- (43) budući da se u slučaju prijenosa *on-line* pravo zabrane ponovnog korištenja ne iscrpljuje ni u odnosu na bazu podataka ni u odnosu na materijalni primjerak baze podataka ili njezina dijela, koju je izradio primatelj prijena uz suglasnost nositelja prava;
- (44) budući da bi, ako prikaz sadržaja baze podataka na zaslonu zahtijeva stalan ili privremen prijenos cjelokupnoga sadržaja ili njegova znatnog dijela na drugi medij, takav postupak trebao biti podložan odobrenju nositelja prava;
- (45) budući da pravo sprečavanja neovlaštenog izvlačenja i/ili ponovnog korištenja ni na koji način ne predstavlja proširenje zaštite autorskog prava na same činjenice ili na same podatke;
- (46) budući da postojanje prava sprečavanja neovlaštenog izvlačenja i/ili ponovnog korištenja cijeloga djela ili njegova znatnog dijela, podataka ili druge građe iz baze podataka ne bi trebalo omogućiti stvaranje novog prava na samim djelima, podacima ili na samoj drugoj građi;
- (47) budući da u interesu tržišnog natjecanja između dobavljača informacijskih proizvoda i usluga, zaštita pravom *sui generis* ne smije omogućiti olakšavanje zloporabe vladajućeg položaja, posebno vezano uz stvaranje i distribuciju novih proizvoda i usluga koji imaju intelektualnu, dokumentarnu, tehničku, gospodarsku ili trgovačku dodanu vrijednost; budući da stoga odredbe ove Direktive ne dovode u pitanje primjenu pravila o tržišnom natjecanju Zajednice ili nacionalnih pravila o tržišnom natjecanju;
- (48) budući da se cilj ove Direktive, koji je omogućiti odgovarajuću i ujednačenu razinu zaštite baza podataka radi osiguranja naknade proizvođaču baze podataka, razlikuje od cilja Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka⁽¹⁾, koji je jamstvo slobodnog kolanja osobnih podataka na temelju usklađenih pravila namijenjenih zaštiti temeljnih prava, posebno prava na privatnost koje je priznato člankom 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda; budući da odredbe ove Direktive ne utječu na zakonodavstvo o zaštiti podataka;
- (49) budući da bi bez obzira na pravo sprečavanja izvlačenja i/ili ponovnog korištenja cijele baze podataka ili njezina znatnog dijela trebalo utvrditi da proizvođač baze podataka ili nositelj prava ne može spriječiti zakonitog korisnika baze podataka da izvuče ili ponovno koristi nebitne dijelove; budući da, međutim, taj korisnik ne smije nerazumno dovesti u pitanje ni zakonite interese nositelja prava *sui generis* ni nositelja autorskog prava ili srodnog prava u vezi s djelima ili predmetima sadržanima u bazi podataka;
- (50) budući da bi se državama članicama trebala dati mogućnost predviđanja iznimaka od tog prava kako bi se spriječilo neovlašteno izvlačenje i/ili ponovno korištenje znatnog dijela sadržaja baze podataka u slučaju izvlačenja u privatne svrhe, u svrhe ilustracije za podučavanje u nastavi ili znanstveno istraživanje ili kada se izvlačenje i/ili ponovno korištenje obavlja u interesu javne sigurnosti ili za potrebe upravnog ili sudskog postupka; budući da takvi postupci ne smiju utjecati na proizvođačeva isključiva prava iskorištavanja baze podataka i da ne smiju biti poduzeti u komercijalne svrhe;
- (51) budući da države članice, ako se koriste mogućnošću da zakonitom korisniku baze podataka dopuste izvlačenje znatnog dijela sadržaja radi ilustracije za podučavanje u nastavi ili za znanstveno istraživanje, mogu takvu dozvolu ograničiti na određene kategorije obrazovnih institucija ili institucija za znanstveni razvoj;

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

- (52) budući da bi se državama članicama, koje imaju posebne propise o pravu koje se može usporediti s pravom *sui generis* predviđenim ovom Direktivom, trebalo dopustiti da zadrže, ako se to tiče novog prava, iznimke koje su tradicionalno određene takvim propisima;
- (53) budući da teret dokaza o datumu završetka izrade baze podataka ostaje na proizvođaču baze podataka;
- (54) budući da teret dokaza da postoje kriteriji za zaključak da se znatna promjena sadržaja baze podataka smatra znatnim novim ulaganjem ostaje na proizvođaču baze podataka, koja je posljedica takvog ulaganja;
- (55) budući da znatno novo ulaganje koje razumijeva novo trajanje zaštite može uključivati znatnu verifikaciju sadržaja baze podataka;
- (56) budući da bi se pravo sprečavanja neovlaštenog izvlačenja i/ili ponovnog korištenja s obzirom na bazu podataka trebalo primjenjivati na baze podataka čiji su proizvođači državljani trećih zemalja ili osobe s uobičajenim boravištem u trećim zemljama ili na one što su ih izradile pravne osobe koje nemaju poslovni nastan u državi članici, u smislu Ugovora, samo ako te treće zemlje nude usporedivu zaštitu baza podataka što su ih izradili državljani države članice ili osobe s uobičajenim boravištem na području Zajednice;
- (57) budući da bi uz pravne lijekove predviđene zakonodavstvima država članica u slučaju povrede autorskog prava ili drugih prava, države članice trebale osigurati odgovarajuće pravne lijekove protiv neovlaštenog izvlačenja i/ili korištenja sadržaja baze podataka;
- (58) budući da se uz zaštitu danu ovom Direktivom strukturi baze podataka autorskim pravom, i njezinu sadržaju protiv neovlaštenog izvlačenja i/ili ponovnog korištenja pravom *sui generis*, i dalje primjenjuju druge pravne odredbe država članica koje se odnose na opskrbu proizvoda i usluga baze podataka;
- (59) budući da ova Direktiva ne dovodi u pitanje primjenu bilo kakvih pravila o radiodifuzijskom emitiranju audiovizualnih programa, koje priznaje zakonodavstvo države članice, na baze podataka sastavljene od audiovizualnih djela;
- (60) budući da neke države članice trenutačno aranžmanima o autorskom pravu štite baze podataka koje ne zadovoljavaju kriterije podobnosti za zaštitu autorskim pravom,

utvrđene ovom Direktivom; budući da, čak i kada su odnosne baze podataka podobne za zaštitu pravom utvrđenim ovom Direktivom kojim se sprečava neovlašteno izvlačenje i/ili ponovno korištenje njezinih sadržaja, razdoblje zaštite tim pravom znatno je kraće od onog koje one uživaju prema nacionalnim aranžmanima koji su trenutačno na snazi; budući da usklađivanje kriterija za određivanje treba li bazu podataka zaštititi autorskim pravom ne mora utjecati na skraćivanje razdoblja zaštite koju odnosni nositelji prava trenutačno uživaju; budući da bi u tom smislu trebalo odrediti iznimku; budući da se učinci takve iznimke moraju ograničiti na područje dotičnih država članica,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva odnosi na pravnu zaštitu baza podataka u bilo kojem obliku.
2. U smislu ove Direktive „baza podataka” znači zbirku samostalnih djela, podataka ili druge građe uređenih po određenom sustavu ili određenoj metodi i pojedinačno dostupnih elektroničkim ili drugim sredstvima.
3. Zaštita se prema ovoj Direktivi ne primjenjuje na računalne programe koji su korišteni u izradi baza podataka ili u radu s bazama podataka koje su dostupne elektroničkim putem.

Članak 2.

Ograničenja područja primjene

Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje odredbe Zajednice koje se odnose na:

- a) pravnu zaštitu računalnih programa;
- b) pravo iznajmljivanja, pravo posudbe i određena autorskom pravu srodna prava u području intelektualnog vlasništva;
- c) rok trajanja zaštite autorskog prava i određenih srodnih prava.

POGLAVLJE II.

AUTORSKO PRAVO

Članak 3.

Predmet zaštite

1. U skladu s ovom Direktivom baze podataka koje zbog izbora ili rasporeda svojega sadržaja čine autorove vlastite intelektualne tvorevine zaštićene su kao takve autorskim pravom. Nijedan drugi kriterij za određivanje njihove podobnosti za zaštitu ne primjenjuje se.

2. Zaštita baza podataka autorskim pravom predviđena ovom Direktivom ne proširuje se na njihov sadržaj i ne dovodi u pitanje bilo koja prava koja postoje na samim sadržajima.

Članak 4.

Autorstvo na bazama podataka

1. Autor baze podataka je fizička osoba ili skupina fizičkih osoba koja je stvorila bazu podataka ili, kad zakonodavstva država članica to dopuštaju, pravna osoba koja je tim zakonodavstvima određena kao nositelj prava.

2. Kad zakonodavstvo države članice priznaje kolektivna djela, imovinska prava ima osoba koja je nositelj autorskog prava.

3. Na bazi podataka koju je zajednički stvorila skupina fizičkih osoba postoje zajednička isključiva prava.

Članak 5.

Ograničeni postupci

S obzirom na izražaj baze podataka koja je zaštićena autorskim pravom, proizvođač baze podataka ima isključivo pravo izvršiti ili odobriti:

- (a) privremeno ili trajno reproduciranje bilo kojim sredstvima i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili djelomično;
- (b) prijevod, prilagodbu, obradu i bilo koju drugu promjenu;
- (c) bilo koji oblik distribucije baze podataka ili njezinih primjeraka javnosti. Prvom prodajom u Zajednici primjerka baze podataka od strane nositelja prava ili uz njegovu suglasnost iscrpljuje se pravo nadzora preprodaje toga primjerka unutar Zajednice;
- (d) svako priopćavanje, svako prikazivanje ili svaku izvedbu što su namijenjeni javnosti;

- (e) svako reproduciranje, svaku distribuciju, svako priopćavanje, svako prikazivanje ili svaku izvedbu namijenjenu javnosti rezultata postupaka koji se navode pod (b).

Članak 6.

Iznimke od ograničenih postupaka

1. Poduzimanje bilo kojeg postupka navedenog u članku 5. od strane zakonitog korisnika baze podataka ili njezina primjerka koji je potreban za pristup sadržajima baza podataka, i redovito korištenje tih sadržaja od strane zakonitog korisnika ne iziskuje odobrenje autora te baze podataka. Kad je zakoniti korisnik ovlašten koristiti se samo dijelom baze podataka, ova se odredba primjenjuje samo na taj dio.

2. Države članice imaju mogućnost predvidjeti ograničenja prava iz članka 5. u sljedećim slučajevima:

- (a) u slučaju reproduciranja ne-elektroničke baze podataka za privatno korištenje;
- (b) u slučaju korištenja isključivo namijenjenog prikazivanju u nastavi ili znanstvenom istraživanju, uz navođenje izvora i u mjeri opravdanoj nekomercijalnom svrhom;
- (c) u slučaju korištenja za potrebe javne sigurnosti ili za potrebe upravnog ili sudskog postupka;
- (d) u slučaju postojanja drugih iznimaka od autorskog prava koje su tradicionalno predviđene prema nacionalnom zakonodavstvu ne dovodeći u pitanje točke (a), (b) i (c).

3. U skladu s Bernskom konvencijom za zaštitu književnih i umjetničkih djela, ovaj se članak ne smije tumačiti kao da omogućava njegovu primjenu na način koji nerazumno dovodi u pitanje zakonite interese nositelja prava ili koji je u suprotnosti s redovitim iskorištavanjem baze podataka.

POGLAVLJE III.

PRAVO SUI GENERIS

Članak 7.

Predmet zaštite

1. Države članice omogućuju stvaratelju baze podataka, koji pokaže da je došlo do kvalitativnog i/ili kvantitativnog znatnog ulaganja u postizanje, verifikaciju ili predstavljanje njezina sadržaja, pravo sprečavanja izvlačenja i/ili ponovnog korištenja cjelokupnoga ili znatnog dijela, kvalitativno ili kvantitativno, sadržaja takve baze podataka.

2. U smislu ovog Poglavlja:

- (a) „izvlačenje” znači trajan ili privremen prijenos cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij bilo kojim sredstvima ili u bilo kojem obliku;
- (b) „ponovno korištenje” znači svaki oblik stavljanja na raspolaganje javnosti cjelokupnog ili znatnog dijela sadržaja baze podataka distribucijom primjeraka, iznajmljivanjem, *on-line* ili drugim oblicima prijenosa. Prvom prodajom primjerka baze podataka unutar Zajednice od strane nositelja prava ili uz njegovu suglasnost iscrpljuje se pravo nadzora preprodaje takva primjerka unutar Zajednice.

Javna posudba nije postupak izvlačenja ili ponovnog korištenja.

3. Pravo koje se navodi u stavku 1. može se prenositi, ustupati ili biti predmetom ugovorne licencije.

4. Pravo predviđeno stavkom 1. primjenjuje se bez obzira na podobnost takve baze podataka za zaštitu autorskim pravom ili drugim pravima. Nadalje, ono se primjenjuje bez obzira na podobnost sadržaja takve baze podataka za zaštitu autorskim pravom ili drugim pravima. Zaštita baza podataka pravom predviđenim stavkom 1. ne dovodi u pitanje prava koja postoje na njihovim sadržajima.

5. Ne smije se dopustiti ponavljano i sustavno izvlačenje i/ili ponovno korištenje neznatnih dijelova sadržaja baze podataka što uključuje postupke koji su u suprotnosti s redovitim korištenjem te baze podataka ili koji neopravdano dovode u pitanje zakonite interese proizvođača baze podataka.

Članak 8.

Prava i obveze zakonitih korisnika

1. Proizvođač baze podataka koja je na bilo koji način stavljena na raspolaganje javnosti ne smije spriječiti zakonitog korisnika te baze podataka da izvlači i/ili ponovno koristi neznatne dijelove, kvalitativno i/ili kvantitativno, njezina sadržaja u bilo koju svrhu. Kad je zakoniti korisnik ovlašten izvlačiti i/ili ponovno koristiti samo jedan dio baze podataka, ovaj se stavak odnosi samo na taj dio.

2. Zakoniti korisnik baze podataka koja je na bilo koji način stavljena na raspolaganje javnosti ne smije poduzimati postupke koji su u suprotnosti s redovitim iskorištavanjem baze podataka ili koji neopravdano dovode u pitanje zakonite interese proizvođača baze podataka.

3. Zakoniti korisnik baze podataka koja je na bilo koji način stavljena na raspolaganje javnosti ne smije nanijeti štetu nositelju autorskog prava ili srodnog prava u pogledu djela ili predmeta sadržanih u bazi podataka.

Članak 9.

Iznimke od prava *sui generis*

Države članice mogu predvidjeti da zakoniti korisnici baze podataka koja je u bilo kojem obliku stavljena na raspolaganje javnosti mogu, bez odobrenja njezina proizvođača, izvlačiti ili ponovno koristiti znatan dio njezina sadržaja:

- (a) u slučaju izvlačenja sadržaja ne-elektroničke baze podataka za privatno korištenje;
- (b) u slučaju izvlačenja namijenjenog prikazivanju u nastavi ili znanstvenom istraživanju, uz navođenje izvora i u mjeri opravdanoj nekomercijalnom svrhom;
- (c) u slučaju izvlačenja i/ili ponovnog korištenja za potrebe javne sigurnosti ili upravnog ili sudskog postupka.

Članak 10.

Trajanje zaštite

1. Pravo predviđeno člankom 7. traje od datuma završetka izrade baze podataka. Ono prestaje istekom petnaest godina od prvoga siječnja godine koja slijedi datum završetka njezine izrade.

2. U slučaju baze podataka koja je na bilo koji način stavljena na raspolaganje javnosti prije isteka razdoblja predviđenog stavkom 1., rok trajanja zaštite tim pravom istječe istekom petnaest godina od prvoga siječnja godine koja slijedi datum na koji je baza podataka prvi put stavljena na raspolaganje javnosti.

3. Svaka kvalitativna ili kvantitativna znatna izmjena sadržaja baze podataka, koja uključuje svaku znatnu izmjenu, koja je posljedica uzastopnih dodavanja, brisanja ili mijenjanja baze, te koja se smatra novim znatnim ulaganjem u kvalitetu ili kvantitetu sadržaja baze podataka rezultira novim rokom zaštite.

Članak 11.

Korisnici zaštite pravom *sui generis*

1. Pravo predviđeno člankom 7. primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nositelji prava državljani države članice ili imaju uobičajeno boravište na području Zajednice.

2. Stavak 1. primjenjuje se i na društva i poduzeća koja su utemeljena u skladu sa zakonodavstvom države članice i koja imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja u Zajednici; međutim, kad takvo društvo ili poduzeće ima samo registrirano sjedište na području Zajednice, njezino djelovanje mora stvarno i trajno biti povezano s gospodarstvom države članice.

3. Sporazume kojima se pravo predviđeno člankom 7. proširuje na baze podataka izrađene u trećim zemljama i koje nisu obuhvaćene odredbama stavaka 1. i 2., sklapa Vijeće na prijedlog Komisije. Rok trajanja svake zaštite proširene na baze podataka na temelju toga postupka ne smije biti dulji od roka iz članka 10.

POGLAVLJE IV.

OPĆE ODREDBE

Članak 12.

Pravni lijekovi

Države članice predviđaju odgovarajuće pravne lijekove u slučaju povrede prava predviđenih ovom Direktivom.

Članak 13.

Daljnja primjena drugih pravnih odredaba

Ova Direktiva ne dovodi u pitanje odredbe koje se posebno odnose na autorsko pravo, autorskom pravu srodna prava ili na bilo koja druga prava ili obveze što postoje na podacima, djelima ili na drugoj građi sadržanoj u bazi podataka, patentno pravo, žigove, pravo dizajna, zaštitu nacionalnog blaga, propise o ograničavajućim praksama i nepoštenom tržišnom natjecanju, poslovne tajne, sigurnost, povjerljivost, zaštitu podataka i privatnost, pristup javnim dokumentima i ugovorno pravo.

Članak 14.

Vremenska primjena

1. Zaštita autorskim pravom iz ove Direktive primjenjuje se i na baze podataka koje su stvorene prije datuma iz članka 16. stavka 1. i koje na taj datum ispunjavaju uvjete utvrđene ovom Direktivom za zaštitu baza podataka autorskim pravom.

2. Bez obzira na stavak 1., kad baza podataka zaštićena aranžmanima o autorskom pravu u državi članici na datum objave ove Direktive ne ispunjava kriterije podobnosti za

zaštitu autorskim pravom utvrđene člankom 3. stavkom 1., ova Direktiva neće imati učinak na skraćivanje preostalog roka trajanja zaštite osigurane prema takvim aranžmanima u toj državi članici.

3. Zaštita prava prema odredbama ove Direktive predviđena člankom 7. primjenjuje se i na baze podataka čija je izrada završena najviše petnaest godina prije datuma koji se navodi u članku 16. stavku 1. i koje na taj dan zadovoljavaju zahtjeve utvrđene člankom 7.

4. Zaštita predviđena stavcima 1. i 3. ne dovodi u pitanje bilo koje postupke završene i prava stečena prije datuma navedenog u tim stavcima.

5. U slučaju baze podataka čija je izrada završena najviše petnaest godina prije datuma navedenog u članku 16. stavku 1., rok trajanja zaštite pravom predviđenim člankom 7. istječe istekom petnaest godina od prvoga siječnja godine koja slijedi taj datum.

Članak 15.

Obvezujuća priroda određenih odredaba

Svaka ugovorna odredba koja je u suprotnosti s člankom 6. stavkom 1. i člankom 8. ništavna je.

Članak 16.

Završne odredbe

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 1. siječnja 1998.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja utvrđuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

3. Najkasnije nakon isteka treće godine od datuma navedenog u stavku 1. i svake tri godine nakon toga, Komisija podnosi Europskom parlamentu, Vijeću te Gospodarskom i socijalnom odboru izvješće o primjeni ove Direktive, u kojem, među ostalim, na temelju posebnih podataka koje dostavljaju države članice, posebno ispituje primjenu prava *sui generis*, uključujući članke 8. i 9., i posebno provjerava je li primjena toga prava dovela do zlorabe vladajućeg položaja ili do drugog narušavanja slobodnog tržišnog natjecanja, što bi opravdalo poduzimanje odgovarajućih mjera, uključujući uvođenje pravila o prisilnoj licenci. Prema potrebi ona podnosi prijedloge za prilagodbu ove Direktive u skladu s razvojem događaja u području baza podataka.

Članak 17.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 11. ožujka 1996.

Za Europski parlament
Predsjednik
K. HÄNSCH

Za Vijeće
Predsjednik
L. DINI
